

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adusele sale „Foia Interesantă”, „Foia de glume”, „Bobirnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economiști: numai 6 cor. la an! „Lib.” cu „Foia Int.” pt. economiști 8 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foia națională politică.

o o o

Apare în fiecare JOL

Insertiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă insertiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte. — Manuscriptele nu să dau înapoi. —

Principii Români la Petersburg.

Strălucita lor primire Le-a ieșit însuși Țarul înainte la gară și Tarevna și Marii Duci și Marile Ducese.

Plecând din Berlin Joi în săptămîna trecută, Principii Români au fost întâmpinați la hotare de trimișii Țarului, anume doi generali Meşendow și Lerebrakow, apoi adjunctul împărătesc Principe Meşersky și dl Diamandi, ministrul român (ambasadorul) dela Petersburg, care li au venit în cale cu trenul de Curte, și i au însoțit apoi pe tot drumul pînă la Petersburg.

La stația împărătescului oraș Petersburg, îi aștepta însuși Țarul Nicolae cu Tarevna și Marii Duci și Tarevicul (moștenitorul de tron) și Marile Ducese, apoi toată strălucita Curte, cu miniștri și generali, pe cari numai așa străluciau ținuturile de aur.

Primirea a fost din cale afară caldă, și conducerea în oraș a înalților oaspeți, cu mare slăvi.

Ce scrie ziarul oficios?

Ziarul oficios „Rossija”, salută în chip foarte calduros soseala în capitala Țarilor, a perechii Principiare române împreună cu Prințul Carol.

Legături de apropiată înrudire, zice marele ziar, reunește pe augustii oaspeți cu familia împărătescă a Rusiei.

Vizita aceasta, zice, întărește legăturile de pretinție între Rusia și România, legături ce se potrivesc cu interesele (foloasele, trebuințele și scopurile) politice ale amînduor țărilor, cum și aducerile aminte din lupte glorioase, vecinic vii în inimile amînduor popoarelor.

Ziarul rusesc scoate la iveală înaintarea și înălțarea cea foarte însemnată pe care a făcut-o România în timpul din urmă, sub ocîrmuirea luminată a veneratului ei Domn, atât pe tărîm cultural, cît și economic și politic! Scoate la iveală mînată așezare geografică a țării, rodnicia pămîntului ei, și însușirile de hărnicie ale poporului ei, — și pe urma tuturor acestora îi prevestește un viitor măreț, vrednic de străduințele guvernelor sale!

Înădă din cel dintîi ani de domnie ai Regelui Carol, izbînzile lucrării economice din lăuntru și starea lui între celelalte state, s'a în-

tărit, atrăgîndu-i stima Europei, — zice „Rossija”:

„Urmărind o politică pacinică, fără a-și scăpa din vedere adevăratele sale interese, nici datorile ei naționale, — guvernul României, spriginit pe opinia publică (glasul de obște) a țării, a jucat un rol hotărîtor în ducerea la sfîrșit și liniștirea crizei balcanice din vara trecută, a cărei prelungire, forma altfel o grea amenințare pentru pacea de obște a Europei.

Apropierea politică dintre Rusia și România, despre care este acum vorbă în foile din străinătate, mai ales în cele austriace și germane, nu poate și nu trebuie să aducă vre-o umbră în ochii lumii mari europene, — căci ea se fildește prin vederile ce le sunt obștești în politica mare, niuzînd amîndouă țările spre ținerea păcii și a cupenei drepte în Balcani.

Ar fi mai curînd aceea ciudat și nefiresc, dacă între Rusia și România, cari sînt legate între ele prin aduceri aminte ce le sunt obștești, ale unul trecut glorios (de lupte duse împreună), și avînd aceeași religiuine, — nu ar fi legăturile cele mai caldoroase și de bună vecinătate!

Urînd bună sosire Principilor români, ziarul rusesc oficios, își arată credința tare, că această vizită va ajuta mult la dezvoltarea și întărirea legăturilor de amicitie, cari unesc cele două țări vecine.

În jurul întregului plan de căsătorie s'a pornit o viuă dezbateră prin foile mari din Austria, Germania. Iar cele din Budapesta scriu zilnic mult și amarnic în treabă. Ele bagă foarte mult de vină diplomației austriace că nu a știut împedeca această căsătorie!

Auzi, auzi! Ca și cum nici nu ar fi atîrnat decît de voia acestei mărite diplomații, și ea putea împedeca și strica.

Foile maghiare par a nu ști, că pe tot ce această diplomație își pune mîna, țese chiar pe dos...

MAREA ADUNARE A LIGEI.

Vorbiri aprinse contra asupririi austriace și ungurești. Demonstrații prietenești mîntea conzulatului rusesc.

Ca să nu se facă demonstrații contra Austro-Ungariei la Conzulatul Austroungar, 400 de gendarmi călări și polițiști au trebuit să închidă ușița ce duce la acel Conzulat!

Duminecă a avut loc la București în sala „Dacia”, adunarea „Ligei Culturale”, cu scop a arăta marelui public stările grele naționale și politice în care trebuie să trăiască Românii din împărăția vecină Austroungară, în Bucovina și Ungaria.

Indemn la această adunare a dat, între altele, și sfîrșitul nenorocit la care au ajuns pertracțiile între fruntașii români și ministrul-președinte Tisza, care a scos la iveală, ce puțin cer Românii, și că nici acel puțin nu li se dă.

Sala dela „Dacia”, cea mai mare sală din București, în care încap peste 4000 de oameni, a fost plină de nu mai încăpea un copil în ea!

Cînd arangealorli adunării, între ei cu dl George Bogdan-Duică, fost redactor al „Tribunei” în Sibiu, s'au ivit pe podiul vorbitorilor, ei au fost primiți cu uriașă însuflețire!

S'au cetit două telegrame de felicitare a adunării, una ca din partea tinerimii române din Cluj, alta dela dl N. Iorga care lipsea din București. Au sfîrșit furtună de aplauze.

— Cel dintîi a vorbit dl G. Bogdan-Duică, secretarul „Ligei”, despre împrejurările maștere între cari trăesc Românii din Bucovina, arătînd cum guvernul îi lasă pradă la cele mai strigătoare nedreptăți! Averi curat românești, moștenite dela vechi boeri români din zilele fericite ale țării, le chivernisesc streini de legea și de neamul românesc, — ba își fac și loruși parte din ele! Si altele și altele! Cere intreprinere pentru ușurarea sorții acestor frați nenorociți, — cari azi trăesc zile, ca și cari mai rele nu pot da peste ei!

Vorbirea dlui Bogdan-Duică a fost urmată de aplauze și strigări cari au ținut minute întregi.

Despre noi.

A luat apoi cuvîntul învățatul profesor universitar Emil Antonescu, care a vorbit despre Românii din Ardeal, Ungaria și Bănat, aprinzînd

așița pe ascultători, încît aceia foarte adeseori îl intrerupeau cu strigăte mari de osîndire a politicei din Ungaria față de Români.

Indeosebi a sfîrșit multă nemulțumire în miile de ascultători, cînd a arătat cît e de prigoniță cultura românească în această țară! Și ca să nu pară cuiva că spune numai vorbe goale, învățatul profesor a arătat pilde vii.

„Cele 4 milioane de Români din Ungaria — a spus dsa, — au de tot 4 gimnazii românești, adecă tot pe un milion de Români, un gimnaziu.

Față cu această stare de lucruri, supușii austroungari din București și România, deși abia citeva sute de mii, au unsprezece școli medii (gimnazii), căci Românii îngădue tuturor a și desvolta cultura lor. Chiar și mult „prigoniții” Iidovi din România, deși abia peste 300 mii, au opt școli medii (gimnazii)! Și atîrnă dela voia lor să și le înmulțească încă!

Intre astfel de împrejurări, cum să nu avem drept a ne măchni și a proteșta contra apăsării în care geme cultura Românilor din Ungaria! Avem drept la aceasta. Dreptul pe care l'au avut statele cari o sută de ani într'una intreprinere în Turcia pentru același lucru. Dar nu leagă mari nădejdi de intreprinere, căci, zice, rămîne o bucată de vreme de poveste cei 30 de ani, cît ne ținurăm ca aliaji (soși de arme) acestui stat, care ne vătăma pînă la sînge, izbîndu ne frații, dripindu-le în picioare cultura și tot. Căci credeam că apărăm flința acestei țări și-i asigurăm un puternic scut. Anul trecut ne trezi din acest vis! Văzurăm că am suferit ciufalele unui astfel de stat, care nu și a ținut de datorință, să apere, atunci cînd avea lipsă, cinstea și interesele regatului nostru.

Arată multele greșeli politice ale celor din Pesta. Spune că acesta e popor de viță turanică (din Azia) și suferă și el de beteșugul acestor popoare: are sîngele cam turbat.

Austria nu-și mai înțelege rostul. Ea ar trebui să năzuiască a se face o Elveție în inima Europei, în care toate popoarele să fie ferice, dar se vede că nu-i poate infrina pe Unguri!

Vorbirea dlui Antonescu a fost mult aplaudată!

Au mai vorbit: generalul Stoica și prof. Scurtu, apoi colonelul (Oberștul) Boerescu, care printr altele a spus:

„Noi soldații, nu suntem mari meșteri de vorbă, noi știm trage însă *salve* frumoase și știm comanda asalturi puternice! Iar acesta își arată urmările, rodul, în cinci minute! Așteptăm dela tinerimea română, să se înșirue cu însuflețire sub steagurile noastre, atunci când va fi băut ciasul răsplătirilor și când vom porni asupra Carpaților (munții dintre România și Ardeal)“...

A mai vorbit președintele Aron, profesor universitar, spunând că Românii să nădăjduiască numai în viitorul lor, — căci precum România și-a știut câștiga izbînda sa în ciasul hotărîtor, în vîlmășala din Balcani, așa și-o va ști smulge și în viitor, fie cu Austria, fie în contra Austroungariei!

Adunarea s'a încheiat primind ca hotărîre, că toată Româniea trebuie să lupte din răzputeri ca să asigure Românilor din monarhia austroungară libera dezvoltare culturală!

Liga va sprigini cu toată căldura și fără a cunoaște oboseală, toate năzuințele Românilor ardeleni, ungureni, bănățeni.

Lumea a ieșit apoi în strade și a plecat să facă mari demonstrații în stradă. A mers riu puternic pînă naintea conzulatului rusesc, și aci oprindu-se, a cîntat imnul național, demonstrînd pretinște în fața acestui conzulat.

A pornit apoi spre conzulatul austroungar, înaintea căruia avea gînd să facă demonstrații dușmănoase. Cordoane tari de jandarmi și poliști însă, au închis drumul ce duce spre acel conzulat, — și așa l'au scăpat ne huiduelile ce și le-ar fi căpătat.

În schimb mulțimea a mers naintea palatului regal și acolo a demonstrat pentru mărirea neamului, dar și — contra Austroungariei.

Adunarea a cîntat mult în însemnătatea sa prin greutatea persoanelor, printre care și soldați sub arme, cari au luat parte la ea.

Pentru aceea foile maghiare vorbind despre această adunare, îi dau însemnătate mare și s'cătrănite rău pe România.

Unele-altele.

Tisza primit de Impăratul Wilhelm.

— Se mestecă acel împărat așa de tare în treburile noastre din lăuntru?

Cînd Impăratul Wilhelm al Germaniei fu săptămîna trecută la Viena, pe aceeași zi a fost poștit la Viena și întiul ministru ungar, contele St. Tisza, și a fost primit de Impăratul Wilhelm în „audiență“ (în o vizită) deosebită.

Ori-cît unele foi din Pesta tăgăduesc că această chemare alui Tisza înaintea Impăratului Germaniei, ar fi avut vre-o legătură cu pricina împăcării Românilor, — marele ziar „Schlessische Zeitung“ din Breslau (Germania) spune, după cum află din izvor sigur dela Viena, că împăratul Wilhelm a cerut lui Tisza samă și despre încercările lui de a împăca pe Românii din Ungaria! Ce i-a spus Tisza, și ce îndrumări a primit Tisza dela Impăratul Wilhelm, — se cam vede, din faptul, că iar se vorbește de începerea tîrguelilor de împăcare cu Românii.

„Căci politica din afară a triplei-alianțe — zice ziarul german — are de scop ținerea alianței României! (Și pentru a o avea pe asta, au lipsă de aceea ca Românii din Ungaria, să nu mai fie nemulțumiți!)

„Că pertractările de împăcare s'au sfîrșit cu ruperea lor, — zice ziarul german, — a dat privilegiu la multe observări din partea Impăratului Germaniei!“

Cam acestea le spune ziarul german. Iar noi vedem din ele un lucru straniu:

Impăratul Germaniei începe a călca prin Austroungaria, ca la el acasă!... Al nostru Impărat se vede că nu mai biruia cu Ungurii, că prea le lăsase toate după voia lor, încît acum poliștii acestora nu-l mai ascultau, — dar iaca vine cel dela Berlin și le dă îndrumări și-i chiamă la raport și vine la manevrele lor, — ca ia el în țară! Și de acesta ascultă, uite, și patrioștii maghiari!

Se încep iară pertractările.

Abia a plecat Impăratul Germaniei dela Viena, și a doua, a treia zi ieși vestea, că domnul Tisza iară vrea să înceapă desbaterile de împăcare cu Românii, — deși ne vestise că abia la toamnă o să mai încerce acest lucru.

Ori cît s'ar lăpăda Tisza și marii patrioși din Pesta, de acest lucru, e totuși vădit, că Berlinul îi cere cu tărie și cu grabă mare, să ajungă la o împăcare cu poporul român din Ardeal Bănat și Ungaria, împăcare serioară, temeinică, care să nu se strice ca mîne iară, — ca pe temeiul ei să se poată spune României: Iaca și frații tei din Ungaria sunt azi aduși la stări mulțumitoare, nu mai ai cuvînt a te întoarce și înstrăina de această vecină, poți rămînea soafă de arme cu ea și cu mine (cu Germania).

Cam așa merge azi cîntecul...

P O D U L

între România și Bulgaria

se va face totuși, — după-ce Bulgaria s'a plecat a-l face acolo unde România îl vrea. Comisiunea bulgară pentru construcțiunea podului peste Dunăre între România și Bulgaria și-a vestit sosirea la București pentru sfîrșitul săptămînii

trecute. În vederea apropiatelor intrări, a delegațiilor români și bulgari, comisiunea română, — alcătuită din dnii general Crăiniceanu, fost ministru de războiu, Al. Cotescu, directorul general al Căilor Ferate Române și A. Saligny, directorul general al Comunicațiilor pe apă, — a avut o consfătuire cu dl E. Porumbaru, ministru de externe. Intîia consfătuire cu trimișii bulgari a avut loc luni, la ministeriul de externe.

Se știe povestea acestui pod. Bulgaria îl dorește, pentru ca prin asta să dea României o linie cît mai scurtă spre Marea-Egeică, și prin asta să atragă o parte a negoșului României, ca să nu meargă tot spre Sîrbia, și prin ea spre Mediterana, vîrsînd venite numai Sîrbiei. Dar Bulgarii cereau podul în un punct, care lor să le fie mai bun și la vreme de războiu, dar România nu l'a vrut acolo. Acum s'au dat plecați și îl fac acolo unde România îl voește.

Pentru Monumentul Vlaicu

am mai primit dela:

Ioan Ilișan, din Selște, 1 cor.; George Călburean, din Girard, Ohio (America) 75 fil.; Ioan I. Timar, din Girard (Amer.) 50 fil.; — din Săcămaș (I. Dobra) dela Vict. Selegean, preot 1 cor.; A. Ciovică, inv. 1 cor. 12 fil. și dela mai mulți țărani 2 cor. 02 fil.

Din calvarul satelor noastre.

Tragedie în patru acte.

„Gazeta Transilvaniei“ de azi, Joi, aduce în fruntea numărului seu, următoarele întîmplări, revoltătoare:

In Comana Inferioară.

Un jandarm cetește pe poarta unei case țărănești: „Trăiască România“. Era scris simplu cu creta, o scrisoare tremurată. Jandarmul dă alarma. Comandamentul e mobilizat în cîteva clipe, se împănază, se înarmează, se duce la fața locului și dă atacul. Înhață pe George Popa și Victor Coanta, cei mai de treabă feciori din sat, și-i duce la comînduire. Comandamentul se preface în tribunal de războiu sub presidenția unui sergent major și osîndește pe cei doi nevinovați la două ceasuri bătaie turanică. Cei doi sunt bătuți aspru dela orele 7 dimineața pînă la ora 9. După aceea osîndiții sunt luați între sulii și, cu fețele singerinde și pline de vîntăi, sunt purtați de-alungul satului, ca să fie de pildă „Valahilor“ cari ar cuteza să mai poarte în sufletul lor vre-o credință...

In Șercaia.

Un creștin cunoscut ca om de pace, aștepta în fața unei cîrcume pe un alt creștin, care intrase să bea un pahar de băutură. Spre nenorocul lui, aproape de el se oprise și o căruță fără stăpîn. Și

spre și mai marea lui nenorocire nimeri la fața locului și un jandarm — Mână cu carul d'aceia, me mogarule!, — se răsti jandarmul cătră creștinul ce aștepta.

Creștinul cuteză să-i spuie „dla jandar“, că nu-i al lui carul și el dealfel nu e măgar!

Atîta i-a trebuit dlui jandarm. Fără multă vorbă l'a înhăjat pe Român și l'a dus la cazarmă. Al patru jandarmi au dat „atac“ asupra lui, l'au palmuit, l'au ghionțit și i-au muiat coastele cu patul puștii timp de un ceas și jumătate!

În urmă cînd acest Crist i-a muiat cu desăvîrșire, jandarmii spălără singele de pe față cu zăpadă și cu o îmbrîncitură istească îl aruncară pe poartă afară!

In Perșani.

Înaintea porții unui Român, cam mai de omenie gospodar din sat, se oprește o căruță. Din ea coboară doi jandarmi, cari grăbiți dau buzna în curtea Românului care își vedea în liniște de treburile sale.

Jandarmii nici una nici două să adresează răștiși Românului:

— Da, unde lanțu ce furat, moi?

Românul sgiu ochii și căscă gură năuc! Nu furase bietul nici un lanț, neam de neamul lui nu făcuse astfel de rușine.

Jandarmii fără multă risipă de vorbă, dau năvală asupra lui. Loviturile paturilor de pușcă și ghionturile jandarmilor curgeau ca de pomană în coastele Românului.

Feciorul Românului cînd avea țipetele tată său, se grăbi să alerge în ajutorul lui. Cînd să ajungă la fața locului, jandarmii erau deja în căruță și o șterseră ca niște ade-vărate „Piei roșii“.

Sărmanul țaran abia peste cîteva zile se putu duce la doctorul din Șercaia pentru a-l sfătui asupra celor două coaste rupte.

Și ca culme țaranul se lăsă de a mai arăta pe cei doi împănăși sub cuvînt că „domnii jandarmi“ i au făgăduit că-i vor plăti doctorul și leacurile.

In Mândra.

Într'o zi de sîrbătoare fetele și feciorii din sat aranjaseră joc într'o casă. „Domnii jandarmi“ — deși nu-i poștise nimenea — veniră și ei la joc. Un fecior ceru o horă. Domnilor jandarmi nu le plăcu hora și opriră pe țigani să o cînte. Feciorul o ceru din nou. Atunci jandarmii îl declarară pe fecior arestat, îl înhățară, îl desculțară și-l desbrăcară în fața întregii case pînă la cămașe! Cei treizeci de feciori se uitau incremenți la această comedie, dar deoarece nimenea nu cuteză să crăcnească, jandarmii cast vedeau că nu-i rost de un „atac“ se duseră să-și caute această „petrecere“ în altă parte.

Peste vre-o două săptămîni aceeași jandarmi citează la cazarmă pe alți doi feciori din sat, cari avuseseră cutezanța să spună, că ei nu se tem de jandarmi.

Cei doi nenorociți se duseră. Atacul se începu și se desfășură cu toată furia. Feciorii fură bătuți până la sînge, ca să le treacă pofta de a se mai lăuda cu „nefrica lor de jandarmi“.

După puțină vreme, tatăl unuia între cei doi feciori întrebă pe jandarmi de ce i au bătut feciorul? Jandarmii nici una nici două, aruncă lanțul pe mâinile țăranului — un bătrîn de 60 de ani — și-l băhăjară, ca să-l ducă și pe el în sala de „operație“. Bătrînul se împotrivi. Atunci jandarmul Nr. II. folosind armă, cu sulita dela pușcă îl impuse în mână, apoi în coaste învindu-l atît de greu încît bătrînul stătu mai multă vreme în spitalul din Făgăraș.

Greșește cel ce ar crede că această tragedie (istorie cu sfîrșit dureros) e o poveste. Ea e calvarul înfricoșat (urcarea spre muntele Golyota), al unui neam, căruia nu-i ertat să se plîngă, ci și chinurile sale cele mai amare, trebuie să și le spună rîzînd, „un ris de poșu“.

Sunt fapte întîmplate tot ce-am spus mai sus, ele se repetă zi de zi și răsunetul lor străbate ca cea mai crudă desmînjire a „pactului secret“ ori a „ingăduințelor“ aceleia, care se dă drept mare împăciuitoare.

Din străinătate.

Sîrbia

a început să și rînduiască și din punct de vedere al armatei, noile hotare cuprinse pe urma războiului din a. trecut.

Din acele hotare a recrutat alți feciori, că se ajung patru *cinci* regimente nouă, pe cari Regele a și poruncit să le înființeze, ba a numit pe comandanții lor și ai batalioanelor.

General român, mijlocitor de pace între Turcia și Grecia.

Intre Turcia și Grecia, pacea încă nu e încheiată deplin privitor la izulele din marea Egeică. — Se crede că ele mai pot fi simburile unei tulburări apropiate a păcii.

Intre aceste împrejurări, zilele acestea (în 31 Martie) a sosit la Constantinopol generalul român Coandă, șeful (căpetenia) statului major al armatei române, și deși el a spus la toată lumea, că nu are nici o treabă oficioasă, ci e numai în trecere spre Egipt, unde se află fiica sa pe care voește să o cerceteze, — totuși lumea nu vrea să-l creadă. Căci dacă ar fi numai în trecere, nu s'ar fi oprit mai multe zile în capitala Turciei! Mai pune că în onoarea lui s'a dat la consulatul român și un prînz mare, la care au luat parte și ministrul de războiu și de marină ai Turciei și comandantul întîiului Corp de armată. Iar după prînz, generalul român a stat la sfat timp îndelungat cu Marele Vizir (întîiul ministru turc), apoi a făcut vizită conzului grecesc.

Așa se spune, că generalul român e ales și trimis anume, pentru a mijloci o apropiere între cele două țări în ce privește pricina dintre ele privitor la izulele egeice.

Dela Constantinopol generalul român a plecat Joi la Atena (orasul-capital al Greciei).

Sîrbia și Muntenegru.

desmint știrile ce s'au dat acum în vileag, că ele ar fi avînd de gînd să se unească într'o singură țară. — Da, căci, așa se desmint aceste știri totdeauna cînd se ivesc întîia oară...

Ministrul Passici,

capul guvernului sîrbesc fiind înțebat, a spus în ședința dela 31 Martie a dietei, că da, între Sîrbia, Grecia și Muntenegru este încheiată alianță (tovărășie de arme)! Fajă cu România legăturile Sîrbiei sunt aceleași ca și ale Greciei. (Aci nu a mers mai departe cu lămuririle. Lasă înse să înțelegi așa: Cu Grecia legăturile României sunt destul de bune, mai ales după înrudirea ce va urma între familiile lor domnitoare, iar dacă ale Sîrbiei legături cu România sunt „ca și ale Greciei“, asta înseamnă că s'au bune de tot. Nu sunt însă scrise în Contract de „alianță“ și nu e încheiată o alianță în toată forma, ca să nu bată prea tare la ochi, celor ce nu văd bucuros năzuințele Sîrbiei și întăririile ei...)

Vorbînd despre Albania, vecina spre mare a Sîrbiei, ministrul sîrb a fost deschis de tot la vorbă. A spus că Sîrbia n'are cuvinte a se bucura de ivirea acestei vecine aci...

Sîrbia dorește pacea și cum-păna de azi între puterile din Balcani, dar pentru a le ținea în starea lor, e de lipsă de o bună dezvoltare a armatei! De aceea roagă scupcina (dieta) să grăbească a vota budgetul.

Sperietori.

Cine naiba-i pune, cine nu, pe Ungurii noștri, dar de-o vreme încoace zilnic se spărie pe sineși cu vilva, că despre România pe ei îi amenință într'un viitor, mai depărtat ori mai apropiat, o primejdie care trebuie să i pună pe gînduri.

Într'un număr de curînd al ziarului „Pesti Hirlap“ (una din cele mai răspîndite foi ungurești), vorbindu-se de căsătoria între Curtea română și rusască, — să spune la urmă:

...Dacă Țarul Nicolae II. ar repara nedreptatea ce s'a făcut României prin moșul seu Alexandru II. (prin luarea Basarabiei), — atunci România n'ar mai avea nici un cuvînt a se mai purta cu vre o dușmănie față de Rusia, —

cu atît mai virtos nu, că după o regulare a pricinii cu Basarabia, ea (România) și-ar putea întoarce privirea și toată luarea aminte către *Miază-noapte, spre Carpați!*

Ei, uite la domnii ăștia. Cum mai zugrăvesc pe dracu pe părete. Și doar este-o vorbă care zice: Nu-l tot zugrăvi, eă odată îl și vezi!

Spicuri

prin scrisori dela frați din America.

Primind multe scrisori dela Români de-ai noștri duși în America, nu arareori găsim în ele cite-o zicere, cite-o vorbă, care e foarte mult spunătoare, încît aflăm de bine a arăta unele din ele și cetitorilor noștri. Iată citeva spicuri prin astfel de scrisori:

— Un frate din Alliance (statul Ohio), trimițînd după foi și avînd scrisoare slăbuță, ne scrie la urma scrisorii:

...Cu aceste cuvinte vă salut și mă rog de iertare pentru că n'am scris așa frumos, că și io-s din Ungaria!..

Că și io-s din Ungaria! Ce mult spune acest cinstit frate al nostru în aceste puține cuvintei. Ele sunt a se înțelege așa: În Ungaria bietul Român n'are parte de carte. Cei mai mulți cari venim din Ungaria în America, nu știm ceti și scrie, dar ajunși aici, ne băgăm în pămînt de rușine, că vedem și pe Negri cu foi și cărți în mână, numai noi, Români, semînție latină, viță de-a falnicilor Romani, suntem bită cu ochii și ca să ieșim și noi mai în rînd cu lumea, ne punem aici, oameni bătrîni, să învățăm a ceti și se deprindem meșteșugul umblatului cu peana pe cîmpul alb de hîrtie... Dar mîna bătrînă se deprinde greu a mai scrie frumos. Striem înse cum putem. Așa-i și eu, care vă scriu, de aceea..., mă rog de iertare că n'am scris așa frumos, că și io-s din Ungaria!..

În o scrisoare primită în Ianuarie, ne spunea un celitor din Mc. Kees Rocks, Pa, printre altele:

...Acum deocamdată e foarte rău pe aici, că merg rău lucrările; mii de oameni nu au lucru și și cei cari lucrează, au lucru vreo 3 zile pe săptămână, iar alte 3 nu; cei fără lucru umblă 'n sus și 'n jos ca vai de ei. *Iar cei ce lucră trebuie să țină și pe cei ce nu lucră, ajutându-i în năcazul lor, că nu-i poți lăsa să piară... Doar prin April-Maiu de s'or porni iar lucrările în toată puterea!...*

E frumos dela cei cari, în astfel de zile grele, avînd lucru, *ajută și pe frații lor fără noroc*, cari n'au de lucru. Știrile mai nouă spun, că s'au mai îndreptat stările și s'au pornit lucrările, încît cei ce se găsesc acolo, își cam află lucru. Dar e îngrozitor ce mulți se duc de nou, și aceștia cu greu vor mai afla și ei de lucru.

Omul slab, tot slab și acolo. Din Waren (Ohio) ni se se scrie: Aici Români sunt scârbiți de purtarea unui frate rătăcit N. B. venit din Bihor, care tare a îndrăgît pe Unguri și ungureasca lor! El și aici

mai mult vorbește ungurește. De-l întrebă ceva și știe că înțelegi ungurește, apoi odată o dă pe un-gurie, — pentru că a fost gendarm și acolo a ajuns a fi fălos pe boscoroada ungurească.

Iacă urmarea școlii ștreinel.. În sat acel biet Român de bunăsamă a avut școală ungurească, — doar Bihorul lui Mangra n'are școli românești nici la 20 de sate una, apoi a mai fost și pe la gendarmi, — și iacă cum s'a stricat sufletul în el, încît și mergînd în America, el se simte mai un-gur ca Român...

Iacă pentru ce cerem noi rugăm poporul nostru să-și țină școală românească unde numai poate, — căci mare e stricăciunea ce o face școala ștreină în unele suflete, unde nu prea are cine îndrepta aceea ce ea a stricat!

Vom aduce încă spicuri din astfel de scrisori americane.

De-ale zborurilor cu mașina.

În 31 April doi zburători din Bavaria au plecat din München ca se zboare la Viena, pentru a lua parte prin asta la întrecerea de zbor pe care s'a pus de Societatea germană a zburătorilor, premiu frumos.

Cei doi zburători povestesc, că până la St. Pölten au venit bine de tot și au trecut peste ținuturi foarte plăcute, — dar aci i a apucat un vîrtej de vînturi care i a zvirlit sus de tot în văzduh și i a despărțit! Pînă aproape de Viena, vîntul turbat i a ținut în puterea lui, aci a slăbit și s'au putut slobozi în jos. Atunci s'au întors cu mașinile să plece napoi spre München, dar în apropiere de Inn au băgat de samă că li-se gata benzina și a trebuit se dee jos să-și lee benzina și să-și uște nișel mașinile, cari erau prea ude de polle prin cari trecuseră.

Aceștia au zburat cu pace, dar al fel zilnic vin știri despre nenorociri mari cu zborurile. Așa mai nou se vestește din Strassburg, că în 30 Martie s'a urcat căpitanul Renhart cu locotenentul (Oberleitnantul) Schultz pe o mașină, ca se facă zboruri, — dar nu peste mult mașina s'a stricat — ori n'au mai știut'o ei cîrmui — și dîndu-se peste cap, a căzut cu repeziciune mare la pămînt. Locotenentul și a rupt un picior iar căpitanul a murit.

În alte locuri, tot așa.

Convocare.

Onorații membri ai casinei române din Orăștie prin aceasta sunt poștiți a lua parte la

adunarea generală ordinară, care se va ținea la 26 April 1914, st. n., la orele 5 d. am., în localul propriu, cu următorul

Program:

1. Deschiderea adunării.
2. Cetirea raportului comitetului.
3. Aprobarea rațiociniului pe 1913.
4. Satorirea budgetului pe 1914.
5. Satorirea listei membrilor pe 1914.
6. Eventuale propuneri.
7. Darea absoluturului comitetului și funcționarilor.
8. Alegerea, — pe un an, — a comitetului și a funcționarilor.

Din ședința comitetului, ținută la 29 Martie 1914.

N. Tanase m. p., Dr. Dobo m. p.,
nor. subst. președ.

Sărbătorirea poetului

Octavian Goga.

Precum am mai scris în „Libertatea”, poetul Oct. Goga a scris o piesă teatrală, dramă, a cărei lucrare se învîrte în jurul unei persoane tip din viața noastră de obște, a „domnului notar”, după care și-a și botezat lucrarea.

Di Goga a avut un gând fericit, cînd s'a hotărît să scrie drama „Domnul Notar” arătînd lumii prin ea altele tipuri respingătoare din viața de obște a statului nostru, tipuri cari prin brutalitatea lor, oglîndesc în același timp și suferințele ce îndură poporul nostru dela astfel de deregători.

Pentru mare reușită ce a avut reprezentarea dramei pe scena Teatrului Național la București, poetul a fost sărbătorit în un strălucit banchet în capitala română, la care s'au rostit vorbiri adinci asupra rostului dramei și a sorții poporului din a cărui viață e copiată, e scoasă, nu închisută.

Intors acasă, în dragul său Ardeal, Românii sibiieni au pregătit poetului alt banchet, prea vrednic care s'a dat în Sibiu Miercuri în 25 Martie n., luînd parte tot ce are societatea română mai ales și insuflejit, și slăvindu-se după vrednicie, neajunsul cîntător al pătimirilor noastre. Peste 200 de telegrame de felicitare din toate colțurile țării, au curs la Sibiu, ca dovadă că viu împreună simte tot neamul cu poetul, pe care îl prețuiește ca pe suflet din sufletul său!

S'au rostit vorbiri insuflejite și mult spunătoare, de dnii Lazar Tritean, asesor consist., Dr. I. Lupaș, protopop Seliste, Ioan Teculescu, protopop Alba-Iulia, — apoi de însuși poetul sărbătorit și de dl asesor N. Ivan. Iar dl Dr. Dragomir, profesor, a celit mulțimea de telegrame. A fost o frumoasă și vrednică sărbătorire a poetului aici acasă, în patria sa.

Ne alăturăm cu drag la cei ce felicită pe poet pentru succesul său.

Vorbînd despre acest lucru, cu drept cuvînt „Cosinzeana” scrie următoarele:

„Despre vasele Alexandri s'a zis, că prin „Cîntecul Gintei Latine” a cîștigat României și neamului românesc peste tot, alita glorie, cît un războiu ca cel dela Plevna! Goga a adus sforțurilor noastre naționale din Ardeal, prin drama sa, alita cîștig de cauză, cît toate luptele noastre naționale în zece ani!”

Dracul ducînd și el tîmție...

Ziarul „Universul” din București, scrie în numărul seu de Mercuri (săptămîna de față):

Cea mai mare pedeapsă pe care bunii Români o pot da noțarului, tristul erou din frumoasa dramă a lui O. Goga, cea mai strașnică osîndă ce o pot înfige

acelui mirșav renegat ardelean, care se face coadă de topor în mîna unguirilor spre a lovi în falnicul stejar al neamului său, este, ca nenorocitul renegat să fie silit să ajute și el la propășirea „Ligei Culturale” din București!

Și într'adevăr, dracul va fi nevoit de astădată să ajute o biserică, — de oarece mîne seară, Mercuri, 19/31 Martie, „Domnul notar” se va înfățișa din nou pe scena Teatrului Național cu privilegiul unei prezentații pentru sporirea averii acelei „Lige”, care urmărește fără preget același ideal sfînt ce face să vibreze alit de fermecător strunele lirei poetului Goga!..

Și face apoi chemarea cătră lumea din București, să alerge la noua reprezentație a „Domnului Notar”, prin ce vor spori fondurile „Ligei”, acestui așezămînt alit de național.

Din pildele altora.

O adunare mare de protestare în Petersburg, contra spriginirii Rutenilor din Ungaria și Austria.

Tribunalul austriac din Lemberg, a osîndit de curînd pe călugărul rus Alexy și mai mulți soți ai sei, la temniță pentru că ar fi ajutat pe frații lor ruteni trezînd în ei simțul rusesc, aducîndu-i să treacă și ei, ca cei din Ungaria la religia greco-orientală.

Prigonirea asta a Austriei, venită după cea dela Maramurăș din Ungaria, — a îndemnat pe conducătorii mișcării naționaliste rusești, să pună la cale o adunare de protestare contra acestor osîndiri, dar în același timp să se adune și bani pentru ajutorarea celor prigonii și a mișcării lor naționale peste tot.

Groful Bobrinsky, capul partidului naționalist rus, un om învîțat, bogat și insuflejit, a pus la cale adunare pe Sîmbătă în 21 Martie, în Petersburg. Nu o adunare populară, care să adune lume multă, ca se asculte vorbiri aprinzătoare de suflet, ci o adunare a oamenilor cu stare, cari să poată și da ceva pentru scopul în folosul căruia e pornită mișcarea.

Un gazetar din Pesta se așta chiar în Petersburg și el descrie cele văzute acolo spunînd printre altele:

Conducătorii adunării, au ales ca loc al ei sala de adunări a nobilimei, o sală pompoasă, strălucită, mare. Cu săptămîni nainte placate mari vesteau în tot orașul înținea ei, arătînd că venitul ei se va folosi pentru ajutorarea ortodocșilor prigonii în împărăția vecină și pentru a putea pune cauza de lipsă ca se lase pe picior liber pe cei închiși la Maramurăș și la Lemberg, a căror judecată nu e încă întărită de toate instanțele, și așa, dacă li se poate face rost de cauza (suma de bani) ce o cere tribunalul, ca chezeșie, îi lasă liberi pînă le umblă

judecata. Să vie inimile simțitoare rusești să jertfească pentru acest scop nobil!

Și lumea a venit, cît nici n'ai fi crezut!

În spre seară, pe cînd să înceapă lumea a se aduna, zeci de domnișoare și doamne tinere încungiuraseră intrările în sală și la poartă și vindeau cărți postale „ilustrate”, cu chipul martirilor dela Maramurăș și Lemberg. Și fiecare lua două trei și mai multe dela tot vînzătorul, și nu le plătea cu o pițulă două, ci curgeau rublele (2 cor. 50 fil. una) de argint în străcuțele de adunare ale frumoaselor vînzătoare. Studenți tineri vindeau programul adunării, în același scop, iar alții chipul patriarhului de Antiochia, care scrisese cu mîna sa sub chip, cerînd binecuvîntarea Cerului asupra celor ce pentru credința lor ortodoxă, pătinesc prigoane și chinuri din partea deregătorilor ungurești și austriace.

Și lumea vine, vine, vine, cumpărînd ilustrate, programe, chipuri, — și umple sala cea mare și strălucită, ca să asculte vorbirea grofului Bobrinsky despre cele ce se petrec cu frații lor ruși din Ungaria și Austria.

Și n'a fost adunare, cum pe la noi se înțelege adunarea, că intri și ascuți și te duci, ci era pusă *taxă de intrare*, anume de 10 ruble, 5 ruble și 3 ruble biletul (o rublă e 2 cor. 50 fil., așadar biletele de loc înții erau cu 25 coroane de persoană!) Toși sala s'a umplut pînă la cel din urmă loc, de lume aleasă: cetățeni, preoți și soldați. Îndeosebi erau bătătoare la ochi mulțimea uniformelor militare, aproape tot al treilea om era un ofițer. Ca în Rusia ofițerii sunt insuflejiți spriginitori ai mișcărilor ce tind spre mărire națională a patriei, a neamului, și vițel lor rusești.

A venit groful Bobrinsky fiind primit cu insuflejire uriașă, — și el a spus că despre ce va povesti ascultătorilor, rugîndu-i ca la auzul faptelor de cari va fi vorba, să-și stîmpere izbucnirea simțămîntelor... Le a spus apoi toată îndușoștoarea poveste a unui popor chinuit, ca și cel rulean din Ungaria, și cum ceută a și afla nădejde în trecerea la religia de care se ține marele popor rusesc din care face parte, doar își mai găsește în a ceasta macar o rază de nădejde a unor zile mai bune, — iar pentru asta cei ce îl ajută a se apropia de aceste plaiuri a nădejdiilor, sunt trași nainte judecării, izbiji, cu ani de temniță, și altele!

Două cîsurile a vorbit groful Bobrinsky, și fiecare cuvînt al lui era vorbit cu sete de mîile de ascultători, în caror inimi clocotea durerea și dorul de a ajuta pe nenorociții frați, a i răzbuna chiar.

Cînd s'a sfîrșit conferința, aplauze (bateri în palme) și strigăte, coperiră pe vorbitor, și ca dintr'un glas se auzea, indesaț, aprins, fulgerător, strigătul:

— Piară Austria!
— Jos cu perfida (viclea și făjarnica) Austrie!

Era un zgomot asurzitor, cînd de-odată iar se făcu liniște. Groful Bobrinsky avea iar de spus ceva. El spuse lumii din sală, că așarea a dat un venit curat de mîile de ruble (12.000 cor). pentru ce mulțumește insuflejiților și nobililor ei spriginitori!

Alt tunet de aplause și urale.

Așa, iaca, se face mișcarea națională pe aiurea. Pe lingă insuflejire isteț hrănită și pusă la cale să cere și se și de, și jertfă simțită, care se spriginească lupta națională ba colo, ba colo.

Răsunetul călimarelor din dietă.

În zilele din urmă de domnie ale ministrului Khuen Hédervary, cîțiva deputați din împotrivire, au trecut peste granițele de războire „parlamentară” (adecă cuvîntoasă în dietă) și în loc să izbească de capul ministrului prezident numai înjurături, sudălmii, fluerături, au izbit de el cărți groase de legi și călimare cu cerneală.

Toată lumea a vorbit atunci de lucrul acesta cocîșesc din dieta țării ungurești și treaba a fost dusă înaintea judecătoriei. Tribunalul și tabla regescă a dat ca pedeapsă deputaților bătăuși, osîndînd pe unul Zakarias, la o lună, iar pe Markos și Hoffman la cite 15 zile temniță.

Dela tablă însă procesul a ajuns și la Curie, căci deputații osîndiți au cerut să li se șteargă osînda.

S'a întimplat însă tocmai contrarul. Curia în loc de asta a ridicat, în o ședință din săptămîna trecută, pedeapsa, și aflînd foarte vinovați pe cei trei bătăuși, i-a dat deputatului Zakarias în loc de 1 lună: 5 luni și 14 zile temniță și 800 coroane pedeapsă în bani; lui Markos asemenea aceeași temniță, dar numai 400 cor. pedeapsă, iar lui Hoffmann patru luni și 14 zile temniță și 600 cor. pedeapsă. În afară de asta i-a osîndit pe toți trei la pierderea slujbei pe un an de zile.

Iacă așa răsună azi cărțile de legi și călimarele izbite acum trei ani de capul lui Khuen Hédervary.

Durnovo.

Ziarul „Universul” din București a primit dela un ziarist rus cu mare trecere, Durnovo Nicolajew, fratele fostului ministru de interne rusesc Nicolajew — un articol, în care printre altele spune. (Noi, neavînd ziarul „Universul” dăm știrea și cuprinsul după un ziar din Pesta, care îl aduce precum urmează):

„Poporul rusesc cel bun și iubitor de libertate n'a uitat legăturile sale sufletesti cu poporul român, nici luptele împreună duse

pe cîmpul de războiu, și nu e de aceeași părere, cu cei ce cer rusificarea pe toată linia.

„Interesele (trebuințele și foloasele) de viață ale României, așa cer, ca întreg poporul român să ajungă sub o singură ocrotire, și și hotărârile românești luate de Ruși, să le vină înapoi! Noi recunoaștem că Basarabia nu e pământ rusesc, ci românesc și că ar putea fi dată înapoi României, — afară de ținutul Hotinului, populat azi de Ruși, partea răsăriteană a Ismailului și partea de Miază-noapte a Bucovinei, care trebuie să rămână în stăpînire rusească, (fiind azi pline de Ruși).

„Pentru Rusia — zice scriitorul rusesc, — e cu mult mai prețioasă o alianță (o întovărășire a celor două state) cu România decât Basarabia! — Insuși Țarul nu dă nici o luare aminte năzuințelor de rusificare din Basarabia, ceea-ce dovedește și faptul, că n'a vrut să meargă la desvălirea monumentului ridicat lui Alexandru I (cel care a luat la 1878 Bucovina napoi dela România) la Chișineu

„România, urmează scriitorul rus, — e chemată a fi tovarășe (aliată) nu numai Sirbiei și Greciei, ci și Rusiei!

„În războiul viitorului, cînd o se bată cîșul răsplătirilor, Rușii eu Românii, ba și eu Sirbii, au se plece la drum împreună!

„Cel un milion și jumătate de Români din Basarabia, treisute cincizeci de mii de Români din Bucovina și patru milioane de Români din Ardeal, din Bănat și din alte părți, — trebuie să se unească cu regatul român liber!“

Așa arată foaia ungurească ce se scrie de scriitorul rus în ziarul român din București.

Sunt vorbe așa de mari și de cutezate. Încît noi nu le am fi făcut loc în foaie, dar dacă gazeta din Pesta le dă cetitorilor sei, arătăm iaca și noi cu ce le face ea celorlora somn neliniștit și visuri cu spaimă.

Cuscrele...

— România și Rusia. —

Cele două țări răsăritene, cu hotarul lingă Prut, ne par azi două cuscre vesele, cari se pregătesc de sărbătoare. Își spotesc cu alb colibele de ploș bătute, la ferești așază tîmăiță, călăpăr și izmă creștă și punînd la ochi mîna streasimă, privesc voioase peste pirlaz una la cealaltă.

— Să grăbim soră, zice Rusia, mai înaltă și 'nchegară, că sosesc acuș crainicii și vine elaiul cu nuntașii. Mîndru mire îmi mai trimiți, sărute-l maica. Are ochi senini, ca cerul și i voinic, ca brațul. — O, de ai ști, cît mi-e de drag și cum îmi arde sufletul, ca să-l strîng la pieptul meu de mamă bună! — Dar tu ești tristă? De ce?

Cuscrea România se apropie gînditoare de pirlaz și 'ncepe să șoptească:

— Nu mi-s toate la îndemină, pentru asta sunt puțin cam supărată. Știi, la sărbătoarea asta mare, cînd feciorul meu mai mare colindă prin meleagurile tale, și s'apropie în cîntece de veselie cu nuntași și vornicie, eu mă gîndesc la copilul meu celalalt, răpit de streini și pus în lanțuri, cu lăcat pe mîni și pe picioare cu zăvoare. Tu poate nici nu știi povestea asta, cu Ardelenică al meu! O, ce tristă e și ce plină de jale!“

„Rusia rămîne pe gînduri dusă și simțește pentru întia oară că sărbătoarea asta mare, nu e așa de curată, cum ar trebui să fie. Își aduce aminte, ca din povești, că odată și odată, cînd vecinele o învrăjbiră cu România, îi luase estea un colț de moște, și acum poate pentru asta e supărată cuscrea.

— Tu cuscrea nu fi tristă, zice ea apoi — că Dumnezeu mă vede ce rău îmi pare că atunci, de mult, îi am călcat și eu un colț al ogrăzii, dar acum vreau, să-ți dau napoi ce-a fost al tău. Știi, ca gura lumii să s'astupe, eu o să-l fac din nou stăpîn peste locul acesta pe odorul tău. La ospăț, la strigări, îi voi face cînte livada asta, Basarabia, cum îi zice. — Las, dar nu mai fi supărată! Iar cît pentru copilul tău, pentru Ardelenică, ne vom prinde mîna 'n mîna și l'om zmulge din streini!“

Uite, așa ni se par azi nouă cele două țări vecine: Rusia și România. Ca două cuscre, cari își dau uitării necazurile din trecut și acum să mîngăie una pe cealaltă și caută să s'ajule în luptele ce își doresc, și planurile ce-și făuresc. Prin căsătoria principelui Carol, viitorul rege al României, — fata stăpînului Rusiei, — legăturile între aceste două țări vecine se vor întări și se spune, că Rusia va da napoi României partea de Basarabia, pe care i o luă la 1878. Ba prin gura unui gazetar, frate cu un fost ministru, îi trimite răvaș, că o să i dovedească și altfel, că din sufletul ei a pierit ori-ce dușmănie.

Că ce scrie și pune în vedere acest Rus, României, prin „Universul“ din București, arătăm mai sus.

Se vede că cu asifel de păreri și de gînduri își frămîntă azi creerii oamenii de stat din Rusia, care vrea cu ori-ce preț să cîștige de prietină vecina România. Fără îndoială, că acestea sunt vorbe de cuscre, dar vezi cuscrele în preajma unui ospăț, cum e acela al lui Carol din România cu fata țărului rusesc, își spun numai lucruri frumoase, cari le place inimilor amîndouă și cari ele, ar dori să se poată întrupa, pentru ca noua căsnicie să fie fericită și trainică! Și cît nu fac oare părinții pentru fericirea copiilor lor? Iar Carol și viitoarea sa soție sunt ca și copii a două mame.

NOUȚĂȚI

Cimpoiul românesc la Academia maghiară. În „Cosinzeana“ din săpt. trecută, cetim următoarele șire, ce i s'au trimis de redactorul ei din Budapesta, dl S. Bornemisa: La ședința din 18 Martie a Societății etnografice ungurești (cercetătoare de porturi și dalini a felurilor popoare), ținută în sala mare a Academiei maghiare din Pesta, în rîndurile dinții stăteau trei flăcăi de ai noștri și două neveste tinere, cu fața de copil încă și cu părul lăsat pe frunte, dupăcum se poartă prin unele sate de ale noastre. Iar împrejur sala era îndesat de plină de fețe palide și supte, de pălării cochete, de chelii de ceară: tineri universitari, dame și domnișoare, profesori chelii, veniți toți se audă conferința profesorului Bartók, despre cîntecele și muzica populară românească din comitatul Hunedoarei.

Profesorul Bartók a străbătut multe părți din Ardeal și a studiat muzica și cîntecul românesc popular, cu pricepere și cu dragoste. Nu și-a spus înse păreri mai pe larg despre ele, ci, dupăce a dat cîteva deslușiri de lipsă ascultătorilor cari veniseră ca la o minune, a pus pe cele două neveste să cînte cîteva doine, cîntecul miresei și un cîntec dela îngropăciune. Și nevestele din Cerbel (l. Hunedoara), cu cămașa plină de cusături, s'au luat după cap și au început să trîgăneze, ca 'n sat la ele la clacă.

A ieșit apoi la iveală cimpoiul și a 'nceput o Sirbă și o Ardeleană, de trozneau ferestrele; apoi un flăcău cu fluerul, cîntînd de jale și resfirînd duioșie din doinele noastre din Ardeal, în încăperea asta streină. Iar pe urmă, a fost ca 'n poveste. Cimpoiul a 'nceput din nou și cei doi feciori cu cele două neveste s'au luat de mîna și, înfii mulcom, apoi tot mai aprins și mai puternic, se 'nchegară la jocuri, de răsunau podelele, cu toate covoarele, cu cari erau acoperite...

Streinii au fost însușețiți la culme de cîntecele și jocurile noastre populare și le au răsplătit cu bogate aplause, dupăce profes. Bartók a prins cîntecele nevestelor și cîntările cimpoiului și a fluerului în fonograf, ca să rămîie pentru lumea de mai firziu.

Româncușelor și Româneșilor li s'a plătit drumul încoaci și încolo și li s'a mai dat pe deasupra cîte 15 coroane fiecăruia.

După producție au plecat mulțumiți, sub călăuză unui servitor dela Academie, prin oraș și apoi la gară, ca 'n ceea'altă zi să se trezească în Ardealul lor și să nu-și mai aducă aminte decît ca de-un vis, de lumea domnească, care i a privit, de zurutul tramvaelor, de lumina orbitoare de pe străzi și de

trecătorii curioși, cari îi priveau în urmă pe străzi și și făceau judecata așa: Aceștia sunt Albanezi, ori Bulgari și se vor produce de sigur la un cabareu...

— Eu am plecat pe urma lor, am cutreerat cu ei cîteva străzi și cînd au pierit într'o prăvălie de modă, am simțit în suflet o părere de rău după un sat din Ardeal, pe care nu l'am văzut de atîta vreme. S. B.

Manevrele cele mari vor fi în anul de față în comitatul Vas și cele vecine, în jurul Szombathelyului.

Cartierul General (locul comandei) va fi în Kőrmend, în castelul principelui Bathányi Strattmann.

Impăratul Germaniei, la manevrele din Ungaria. Ziarele vestesc, că la marile manevre ce se fac astan în Ungaria, va veni să iee parte și să le vadă și Impăratul Wilhelm al Germaniei.

E acesta un lucru foarte neobicit, ca un cap încoronat al unui stat strein, să meargă să fie față la manevre ale armatelor altui stat. Venirea Impăratului Wilhelm la manevrele din Ungaria, poate fi însă înțeleasă numai pe urma alianței (tovărășiei de arme) dintre cele două state.

O zburătoare română în America. Ziarul românesc „Steaua Noastră“, care țese la New York, aduce știrea că a sosit în acest mare oraș al Americii de Nord, dșoara Caragiani, dimpreună c'un aeroplan (mașină de zburat) botezat cu numele de „Moldova“. Cu acest aparat zburător, curajoasa dșoară originară din Tecuci și elevă a școalei de zbor din București, are de gînd să facă zbururi împrejurul marelui oraș american și apoi să ia parte la pregătirile ce se fac pentru trecerea în zbor a Oceanului Atlantic.

Precum ne spune „Steaua Noastră“, ziarele americane salută cu multă plăcere sosirea în ținuturile lor a zburătoarei române și așteaptă cu nerăbdare zbururile ei.

Colectele „Libertății“ pentru fondurile „Monument Vlaicu“ și „Fondul Ziariștilor“, au dat în lunile acestea din 1914 următoarele cifre:

Pentru „Monument Vlaicu“ au sosit la administrația „Libertății“ și s'au trimis la banca „Ardeleana“ 903 cor. 13 fileri — afară de ce se mai publică azi și de azi încolo.

Pentru „Fondul Ziariștilor“ am primit și am depus la aceeași bancă, 234 cor. 55 fil până azi.

O arestare de lume nouă. Din New York se scrie, că detectivul (polițistul secret, tainic) Lemke, aflînd că un Negru, care furase dintr'un hotel mai multe lucruri de preț, plecase cu un vapor spre Florida, — și neavînd alte mijloace pentru a-l putea urmări înaintea de coborîrea de pe corabie, — a hotărît să se servească de un hidro-

plan (un fel de mașină de zburat ce zboară pe sus și fuge și pe apă foarte repede). Căpitanul vasului pe care se afla Negru, fusese înștiințat printr-o telegramă fără drot. Grație lutei hidroplanului, detectivul și-a putut împlini planul, căci vaporul a fost ajuns în clipa când era să tragă într'un port din Florida. După ce hidroplanul s'a lăsat pe apă lângă vapor, detectivul s'a urcat pe vas, unde a purces la arestarea Negrului. E pentru întâia oară, când un hidroplan este folosit în asemenea împrejurări.

Cele două fice mai mari ale Țarului, Olga, de 19 ani și Tatiana de 16 ani, se scrie că să vor logodi cam în același timp și se vor căsători de-a semenea de-odată. Cea mai mare, Olga, se scrie că va fi luată de un Mare Duce rus, Dimitrie Paolovici, iar a doua, cea mai tineră, va fi logodnică Prințului Carol al României, — și ea mine Regină a acelei țări.

Furtuni revărsări mari de ape se vestesc din toate părțile țării. Zilele babelor au fost la început nu numai flușturate, ci foarte plouate, a curs ploaie uneori ziua și noaptea întregă, făcând economilor peste puțină lucrul de primăvară la câmp, și scoțind apele din alvii. În deosebi tare s'a răvărsat în Ungaria riul Bega și Tisa, cari pe alocurea s'au prefăcut curat în mare, așa au umplut cimpurile din jurul lor. — În zilele din urmă a mai îndreptat Dzeu vremea, spre bucuria și nădejdea economilor.

Jalnic sfârșit a ajuns pe Guvernorul Băncii Naționale al Greciei, Valasritis. El a plecat pe mare să facă o plimbare de plăcere cu o luntre mare minată de motor, — luntre ce aleargă pe apă, ca automobilul pe drum. El însuși își conducea luntrea, căci e o plăcere a fugi cu ea pe ape, cirmuindu-o. Dar n'a avut destulă grijă și la un loc luntrea guvernorului s'a izbit de o corabie și îndată s'a spart și s'a scufundat și nenorocitul ei cirmaci s'a înecat în valuri. Știrea a stîrnit jale mare în Atena, ba în toată Grecia, căci guvernorul Băncii naționale era un om învățat și prețuit pentru știința cu care conducea trebile financiare ale Băncii, ba ale țării întregi.

40 000 lucrători în grevă. Lucrătorii băilor de cărbuni din Barnloy, (în Anglia) au hotărît intrarea în grevă (incetarea lucrărilor) pentru neînțelegerile ce s'au iscat între ei și stăpînii băilor.

Căpitan sinucigaș. Căpitanul penzionat Iohann Brozer, de fel din Bistrița, care trăia retras în Viena, — s'a sinucis, trăgîndu-și un glonț în cap, în 30 Martie. Era om de abia 51 ani, dar cu nervii de tot ruinați, încît nu și mai putea suferi boala.

ATELIERUL
de țesături și cusături românești
din Orăștie (Szászváros)

Vinde un port de Tulgheș, cusut pe borangic, cu numai cor. 55. — Un port de Pădureancă, complet, cu numai cor. 75.

(0) 2-2

POȘTA REDACȚIEI

Din Bran (Törösvár) cineva reclamă că nu-i merg foile. Dar cum îl chiamă, nu putem descifra: Posedariu ori Rosedar ori altcum. Că toate le scrie cetibil, numai ce e mai de lipsă, numele, nu. Așa nu-i putem regula mersul foilor până ne va mai scrie odată, dîndu-și numele curat.

Ilie Moise, în Reșița. Nu știm nici noi, de unde să-ți capeți acea iconă (film), că nu ne ocupăm și cu cinematografe.

Petru Dragomir, Dumont, Mont (America). Ne scrii că ai trimis banii a doua oară apoi după cei dintîi vei căuta dta. Dar nu spui prin cine ai trimis banii (prin poștă, prin vre-o bancă, ori cum?) și cînd, în ce? și cît? — Așa nu putem cerceta de au sosit la noi ori ba. — Ori ești vă rugăm să ne scriești limpede: cînd, cît și prin cine ai trimis, pac-că anume n'o faceți, ca să rămînă lucrul incurcat.

N. Stoian în Spr. Fîndcă ai trimis numai 4 cor. pe anul de față, vei primi numai „Libertatea” singură fără nici un adaus.

Fabrică de brinză și cașcaval românesc!

Aducem la cunoștință on. Public românesc, că la îndemnul mai multora, am făcut în comuna Ágostonfalva (Agostin) o fabrică de oaie și cașcaval sub conducerea preotului nostru.

Fiind noi aplicați până acum ca măestri la fabricele cele mai renumite de brinză și cașcaval din patrie și România, putem servi on. Public românesc cu brinză și cașcavalul cel mai bun, fiindcă noi o și lucrăm cu prețurile cele mai ieftine.

Prețurile se trimit la cerere gratuit și franco.

Rugîndu-ne de sprijinul on. Public românesc

semnăm:

Garcea și soții

fab-lică de brinză și cașcaval în
Ágostonfalva (Nagy-Küküllő m.)
(1289) 1-3

Podoabe de casă,

frumoase și ieftine.

Potrete colorate pe sticlă și așezate în cadre frumoase, după ori-ce fotografie bună sau clișeu

Icoane lucrute pe sticlă în motive românești, cu sîdef și imitațiuni de mîrgăritare, pro-văzute cu cadre poleite, bron-zate ori aurite cu aur veritabil (Ducatem Gold) cea mai splen-didă podoabă pentru ori ce casă românească

Tabernacle-Chivoturi, cruci rapide, iconostase în miniatură ca altare de casă cu prețuri foarte ieftine execută prompt și repede, ear comercianților le dă rabat corespunzător.

IOAN BACIU
artist-amator,

în Sajosolymos u. p. Nagysajó.
la 1. J. (1200) 3-12

Pentru covăcie

să caută o calfă bună și un învățacel din casă bună și cu purtări bune — la subscrisul:

GEORGE OPRIȚA,
măestru faur (covaciu) în Szászsebes.

(1284) 1-3

O crișmă

cu drept de vînzare nețarmurit, cu învîrtire mare, împreunată cu prăvălie,

afătoare în loc cu băișag și cu mare roadă de prune, — apoi buți, butoaie, căldare de fertinars, și tot arangementul, — se predau, se vînd, îndată, din cauza că proprietarul ia altă întreprindere. Chirie de casă cere puțină pentru localul în care se află azi afacerea, condiții de plată ușoare.

Adresa: la administrația foii.

(1286) 1-3

O moșie de 60 jugăre

cu intravilan și fundus-instructus să vinde din mână liberă într-o comună mare aproape de Blaj, pe linia ferată principală Teuș Brașov în comună ie și stație (boctărie) unde stau toate trenurile personale.

Moșia ie comasată și constă din 47 jug. arători și fînaț în una masă cu sămănături din anul trecut, grîu, trifoiu și lupternă, și gumoită cu 200 cară gumoi de staul, în tablă sunt acați și sălci pentru pari de vîi, lemn de lucru și de foc, 11 jug. pădure cu 3 K. stg. □ 3 vîi plantate din nou de 7-8 ani roditoare, cu circa 100 pomi roditori, în anul trecut viile au dat o roadă de 18-20 hectilitre vin. Intravilanul constă din o casă zidită din material solid de peatră cu patru chilii, unde sar putea deschide eventual și o prăvălie fiind în comună numai două prăvălii. Culină, cămară, pivniță, șopru, un grajd acoperit cu țiglă, 2 șuri, o ferdelă de fin, 2 coșere sub scînduri, 2 cotele și 6 himbare cu o curte spațioasă și toate recvizitele necesare afăteare la moșie, și anume 2 cară, o căruță, o mașină de sămănat, una de tăiat napi, una de tăiat nutreț, una de săpat, pluguri, grepe, ect. cu 2 vaci e iapă și nutrețul pentru ele pe timp de trei luni.

Prețul moșiei cu intravilan și cu tot fundus-instructus ie 36.000 ceroane.

Această moșie să poate și esarenda pe timp de 10 ani pe lîngă o arîndă anuală de 1800 cor.

Cumpărători și arîndatori să se prezinte în persoană la proprietarul moșiei Ágoston Géza not. penz. Blaj (Balazsfalva) Nr 89.
(1285) 1-3

Caut vînzător

pîntru crișma mea, afătoare în o comună mare cu 3000 suflete, la loc favorabil.

Dela spirt și dela bere capătă venitul jumătate, dela vin și licher, tot. —

Are locuință potrivită, pivniți, curte, ghețar, cuglărie și grădină.

Loc potrivit și pentru o prăvălie, și pentru o meserie.

Cauțiune de cel puțin 600 cor.

A se adresa la:

Aron Herlea

Vînera (Felkenyér

Hunyad m)

2-2

Econoamă!

Un văduv (fără copii), de religia romano-cat., în etate de 56 ani, cu casă proprie, cărcimă și prăvălie în Orăștie, caută o Econoamă cu trecut cinstit, care să știe scrie și ceti. Etate dela 40-50 ani. — Să se adreseze la Redacția acestei foi. (1254) 3-3

Mijloc sigur de trai

va dobîndi acela, care mi va cumpăra crișma și prăvălia cu circulație anua.ă de circa 55 pînă la 60 000 cor. — Situație favorabilă. Linia Hațeg-Caransebeș

Adresa la Administrația foii noastre. (1176) 9-10

Dela curatorul bisericei gr.-cat. române din Bandul de Cîmpie.

Publicațiune.

Biserica gr.-cat. din Bandul-de-Cîmpie vinde în 15 April st. n. a. c. la 10 oare a. m. prin licitațiune liberă, grădina sa de circa 1/2 jugăr, ce să află în strada principală, loc potrivit pentru afaceri comerciale, imediată apropiere a piațului, avînd front la 2 strade.

Licitațiunea să va ținea în cancelaria advocațială a subscrisului și tot acolo pot privi reflectanții ori cînd condițiile de licitare.

Dr. AUREL RUSU

advocat, Bandul-de-Cîmpie.

(1282) 2-2

Aviz.

Caut un cumpărător pentru o casă, în care să ține birț și dughian, constătătoare și din mai multe chilii de locuit, precum și un magazin, șopru, grajd, curte și grădină.

Casa e pusă la loc corespunzător pentru afacerea de comerț în strada principală, între două sate bine situate.

Prețul este moderat

Cei ce doresc a se informa mai de aproape, să se adreseze proprietarului:

Ioan Borchescu,

negustor în Óborloveny

u. p. Perló, c. mlt. Caraș-

(1288) 1-3

Severin.

Licitațiune.

Comuna Sztrugár din comitatul Szeben (cercul Szászsebes) vinde prin licitațiune publică, care se va ținea în 11 April st. n. 1914 la 10 oare dimineața în cancelaria notarială din Sztrugár — 371 fire de gorun dela tulpină, din pădurea „Fața Lomanului.

Aceste 371 fire de gorun, conform prețurii făcute de Oficiul silvanal, conțin 172 metri cubici lemne de clădit (folos) și 628 m³ lemne de foc.

Prețul strigării este 4667 cor. adică patru mii șase sute șazeci și șapte de coroane.

Vadiul e de 10% a prețului de strigare sau 467 cor.

Până la începerea licitațiunii verbale, se primesc și oferte închise, provăzute cu vadiul sus amintit înzestrate cu timbru de 1 cor. și cu declarația oferentului, că cunoaște condițiunile de licitare și se conformează aceloră.

Postoferte nu se primesc.

Datele prețurii, precum și condițiunile de licitare se pot vedea în decursul oarelor oficiale până la ziua licitării, în cancelaria notarială din Sztrugár și în cancelaria Oficiului silvanal cercual reg. ung. din Szászsebes.

Sztrugár la 20 Martie 1914.

Primăria comunală

(1281) 2—2

Din cauză de moarte, se vinde, din mână liberă, în Orăștie, strada Lungă No. 17, casa Felner, cu

crismă și boltă,

afătoare la loc bun, la colț de două strade.

Informațiuni la :

Ignatz Hirsch
Hațeg (Hátszeg)

(1264) 3—3

Fiecare gazdă știe, că cea mai bună mașină de îmblătit cu motor

și mașină de sămănat

și tot felul de recurzite economice, ori aranglamente de mori, — le poate capătă mai ieftin, pe lângă garanță deplină și plată în rate, la: firma KOVÁCS és ZAKARIÁS în Budapesta, XIII. Köztemető ut 23. Cere catalog și preliminar, gratis. (1283) 1—50

Inainte de a-ți procura
VIE,
vin
altoi și plante de lux, în interesul dtale cere catalogul nostru cel mai nou ilustrat, care pentru toți conține multe lucruri folositoare

Adresa punctuasă
SZŐCS SÁNDOR fia
szőlőoltvány-telep és bortermelő r. t.
BIHARDIÓSZEG
(1167) 7—18

MEDICII
recomandă ea foarte potrivit leac contra tusei

KAISER
Caramele pectorale
cu cel „3 brazil“.

Milfoane de înși le folosesc în contra

TUSEI
răgușelei, a gaturaiului, a flegmei și a tusei măgărești.

6100 de atestate autentice de not. publ., scrise de medic și particulari, garantează efectul sigur.

Sunt bonboane cu un gust foarte plăcut!

Se găsesc în pachete de 20 și de 40 fileri, și în doze de 40 fileri:

în Orăștie la Apoteca N. VLAD (Demeter),
în Dobra la Apoteca W. UNBERATH,
și în alte apotece.

(1168) 14—18

Călbeaza

la oi și vite mari, boi și vaci se vindecă numai prin medicina probată a apotecarului **SIMION ONICIU** din Abrud (Abrudbánya).

O doză (porție) pentru o oaie costă 60 fileri.

O doză (porție) pentru vite mari, 3 cor.

Onor public e rugat, ca dintr'o comună să se unească mai mulți la comanda, căci plata postei le vine așa mai ieftin. La comanda peste 100 cor, jumătate din preț să se trimită înainte. Comanda de probă nu se trimite mai puțin decît pentru 10 oi.

Comandele să pot face numai dela inventatorul medicinei:

SIMEON ONICIU,
apotecar în Abrud (Abrudbánya).

(1172) 7—

St. dle apotecar!

Inainte de toate Vă poftesc an nou fericit! Imi pare rău, că nu vă cunosc în persoană, dar așa cred că nu peste mult timp ne vom cunoaște, căci așa vreau să nu treacă anul acesta și să vă cercetez odată. Am făcut mare propagandă pentru medicina D-Voastră bună în comune. Mă rog mai trimiteți pe adresa Bendris Iacob I. Iacob în Maroskövesd, pentru 10 oi.

Idicel, 1914 1/2. Cu stimă

Michail Covrig m. p.
primar comunal.

„Cu mare mulțămărită vă aduc la cunoștință că leacul trimis contra călbezei e foarte bun și-l voi recomanda și altora. Vă rog mai trimiteți pentru 15 oi adresa George David, Vaca. Porumbacul-de-sus, 1/8. 1914.

Cu stimă

Ioan Căpățina m. p.,

„Medicina comandată dela Dvoastră în contra călbezei pentru 600 de oi din comuna Monorfalva u. p. Nagysajó a avut efectul cel mai bun și admirabil, așa, că de acum înainte suntem siguri, că din cauza acestui morbo-năpraznic nu vom mai ajunge la sapă de lemn, cum au ajuns mulți până acum. Exprimîndu-ne mulțămărită din toată inima pentru această binefacere, recomandăm cu toată căldura acest leac celor-ce să ocupă cu oieritul“.

Cu stimă:

Matei Flore econ.
Drăgan Petre m. p.

P. S. D. Simion Oniciu, apotecar.
Abrud.

2. „Fiindcă medicina contra călbezei, ce am aduso dela Dta ne a folosit, scăpându-ne de mari pagube, ce am fi avut în oi, cu bucurie ne-am hotărît să scriem și Dtale, că toate oile ni-s'au vindecat deplin. Căutînd într'o oaie tăiată, nu am aflat nici un fir de călbează viu. Toată călbeaza a fost moartă. Indată ce le-am dat leacurile, au început să se curețe de călbează. Am căutat și în Laliga oilor și am văzut fire de călbează moartă cu grămada.

Acum sunt sănătoase, mînăncă bine și-s grase ca porcii. — Toți câți am comandat leacuri dela D-ta, ne-am scăpat oile dela peire. Îți suntem foarte mulțămitori. Dzeu să te trăiască Dle apotecar, că ne-ai făcut un mare bine cu leacurile Dtale, de călbează. Pe mulți îi mîntui dela sărăcie. Sfătuim pe toți cari au oi cu călbează, că dacă voiesc să le aibă, să nu păgubească cu ele, negreșit să comandeze dela Dta leacuri de călbează“.

Găureni, 15 Febr. 1914.

Dumitru Băcilă m. p. Petru Lupșa m. p.
George Florea m. p. Petru Păucăl m. p.
proprietari.

„Medicina comandată dela Dta a avut rezultat bun la vitele de Schweitz; au și fătat în pace, și ele încep a se intrămă, le-au folosit minunat, să trăiești la mulți ani și vă doresc, ca Dzeu să Vă ajute a pregăti medicinile comandate bine și de grabă“

Vasile Pop m. p.
(Ragla).

Pentru întrebări și răspunsuri oricine are să trimită o marcă postală!

CEL MAI NOU ȘI MAI BUN LEAC!

Cine vrea să se vindecă și să scape de orice rane, bube, dureri și tot felul de rele și năcazuri de pe trup să trimită după:

„LEACUL MINUNAT-VINDECĂTOR“!

Acest Leac are mare efect asupra bolilor de: uime, buboale, cocitură, gîlci, sugel, bubăvinată, pete, ochi-de-găină, umflături, ulcioare, ariciu, rîla-neagră, cecoare, broasca, nigei, rîla-albă păducel, arsuri, epărituri, scrofule, orbalț, boboane, racul-de-dinafară, (cancerul extern) apol la orice tăieturi, la dureri de mîni de picioare, de cap, de buze de limbă, de grumazi, de spate, de pîntece, precum și vinețeala devenită din căzut s'au din bătut, și la tot felul de umflături, rane, și bube urite de pe trup.

Leacul folosit vindecă orice boală de acestea. Dacă morbul (boala) e mai veche coace fără nici o durere spărgînd rana și trăgînd puroiul (coptura) rămînînd omul sănătos. Vindecă chiar și morburile secrete învechite. Leacul e folositor și pentru animalele domestice rănite, de aceea e bine ca la nici un om să nu lipsească din casă acest Leac pentru cazuri de îmbolnăviri. Leacul acesta se poate păstra dela 1—5 ani fără a se strică, avînd un miros plăcut, fiind combinat (făcut) din mai multe părți alese curate și nepericuloase.

Leacul acesta nu se află de vînzare în nici o farmacie (apotecă), ci să poate căpăta numai direct la mine. Lămuriri (sfaturi) cum trebuie folosit Leacul să dau la cumpărare. Oricare om trimițînd după acest Leac dator a-mi scrie că ce boală are și de cît timp suferă dureri, și fostă în spital? La oricare comandă Leacul se perfecționează în urma comenzii primite făcîndu-se oricui proaspăt trimițîndu-se (de leac) la adresa cerută. Cu cît trimiți mai mulți oameni la un loc pe o adresă venîndule leacul într'un pachet, cu atît îl primesc mai ieftin. Ca să poată trimite oricine după „Leacul-minunat-vindecător“ îl dau cu următorul preț:

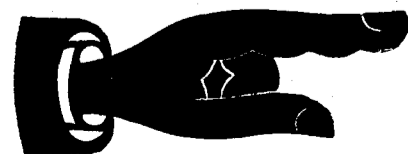
„Leac-minunat-vindecător (o rudă de 10 cm. lungă) costă 3 coroane. Două rudi 5 coroane. Cine comandă dela 15 rudi în sus, primește ruda numai cu 1 cor. 50 fil. Celor ce trimiți banii înainte, li-se trimiți pachetul franco (plătut).“

(1071) 1—1

Adresați-vă cu încredere la:

Romul Budoiu-Déléșnu
în Șimleu (Szilágysomlyó)
(Felsővár u. 24).

Dați adresa corect: numele, caracterul, posta ultimă și comitatul!

(1273) 3—

Berson e cel mai bun călcau de gumă

Strămutare de local!

Pentru lucru bun garantezi!

Subscrisul aduc la cunoștința on. public din Orăștie și jur, că cu ziua de **24 April n.** (după Paști) îmi voi **strămuta lucrătorea de pantofărie** din strada Berăriei Nr. 8. (vis à-vis de judecătoria), în casele proprii din strada mare a Timarilor Nr. 21 b.

Cu ocaziunea strămutării lucrătorei mele în casele proprii, de aci încolo voi putea face mușterilor mei o **reducere oare-care de preț**, atât la lucru nou, cât și la reparaturi; și **îndu-mă și de-aci înainte**, a-i mulțumi cu lucru bun și trainic, ca și până aci.

Rog și pe mai departe binevoitorul sprigin al on. public din loc și jur, — și semnez

(1278) 2—12

Ioan Vărmăgean,
măestru pantofar
ORĂȘTIE,

Lucru bun și trainic!

Prețuri reduse la lucru nou și reparaturi!

Carol König

pictor de odăi, edificii și firme, în Orăștie.

Recomand cele mai noue site modele, cari corespund și așteptărilor celor mai avansate ale timpului de față! Nizuința mea e, ca, prin modelele și lucrul meu, să concurez și cu zgrăvitorii de oraș mare.

Rog onoratul public pentru sprigin binevoitor.

Cu toată stima:

Carol König

pictor de odăi, edif., firme,
(1243) 4—6. Orăștie Szászváros).

Garduri, tare ieftine!

Producție indigenă!

(1219) Ușor de montat! 3 40

Numărate scrisori de mulțumită adevărate că

Teșetura de drot HUNGARIA e neîntrecută, distinsă!

Să face din drot răsuof. Prețul pe metrul pătrat 82 fileri și mai mult.

Să comandă numai la fabricantul

Alexandru Haidecker,

fabriacă de funii de drot și de garduri de drot în

Budapesta, VIII, Üllői-ut 118/119

Serviciu repede, favorabil și punctuos, — Catalog ilustrat gratis și francez!

„Compagnie Generale Transatlantique“.

Linia Franceză

Linie regulată directă de vapoare repezi.

Hawre—New-York și Canada

peste *Basel (Elveția)* și *Paris.* (1261) 5—46

Cancelaria: **BUDAPEST, VII, Baros-tér 15.** Telefon: Iózsef 14—97

Motor și mașină de imblătit,

în stare foarte bună, se află de vânzare la subscrisul. Motorul e de 4 P. H. și ca nou, folosit puțin.

Vind, dacă se cere, și motorul singur și imblătitoarea singură, — ori la oaltă.

Simion Hațegan

Sibișel (O Sebeshely. p. Szászváros)

(1263) 3—3.

Chipul lui Vlaicu, pictat pe sticlă

În culori de oleu (pictură engleză) se capătă la subscrisul, numai cu 3 coroane exemplarul, din care sumă 10% oferez pentru Monumentul lui Vlaicu ce să va ridica la Orăștie.

Ioan Baci,

preot în Șolmus (Sajosolymos u. p. Nagy-Sajo). (1217) 5—10

Linia de navigațiune Triest Austro-Americană

Circulație directă de vapoare de poștă din

Triest

la

Newyork și Canada

Biroul:

Budapest VII. Thököly-ut 2sz.

și la următoarele granițe:

Csáktornya: în apropierea gării,
Fiume: Via Negozianti 5.

(1278) 2—40

CASSA DE PĂSTRARE (Reuniune) IN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște, primește depuneri spre fructificare

cu **5 și 5 1/2 0/0**

după mărimea sumei și termenul de abdicere.

Darea de interese o plătește institutul.

(1042) 30—40

DIRECȚIUNEA

AVIZ! Subscrisul aduc la cunoștință Onor. public din loc și jur, că mi-am deschis în Orăștie, Drumul-țării Nr. 31 (Curtea caselor Orbonaș) un

Atelier de PIETRĂRIE

În care execut tot felul de lucru din piatră, precum: cruci, trepte, margini de groapă și lespezi de cripte, etc. — de la cele mai simple până la cele mai fine, din peatră tare de gresă, sau din peatră de trachit, cu un cuvint ori-ce lucrare care aparține breslei pietrăritului. (1277) 2—12

— **Tecile bune**, în toate mărimile, să află totdeauna gata! Rugînd onoratul public a mă onora cu comanda sale semnez

Lucru repede! Prețuri oștite! **Simion Ștef,** măestru petrar. Tot aci să primesc și 2 învățaci.

RED STAR LINE

Linia Steaua Roșie

Antwerpen—Amerika.

Vapor regulat și direct între Antwerpen—New-York

și Antwerpen—Boston.

Vapoarele societății sunt:

Lapland, Finland, Kroonland, Vaterland, Zeeland, Samland, Gothland, Marquette, Menominee, Manitou.

Comunicație la New-York în fiecare Sîmbătă, la Boston în tot a două zile. Mai desproape vă puteți informa la

Agentura

Red Star Line

Budapest, VIII. Köztemető ut 12-a

Telefon: József 10—87

(1188) 7—16

Dacă toate le-ai cercat

dacă în toate te-ai înșelat, atunci cumpără-ți o sticlă de **SPIRT SĂRAT „HUNGARIA“** singurul adevărat și singurul care la expoziția din Paris a cîștigat cel mai mare premiu: „Grand Prix Paris“.

Vizitator principal:

CORNEL DEMETER, apotecar în Orăștie.

Se capătă și în prăvăliile mixte și în toate farmaciile din țară.

(1159) 15—26

Cost bun de casă,

se află, în local ori dus acasă, la ospătăria fost Vlad, azi alui,

(1259) 4—12

I. Müller

(Orăștie, Drumul Țării)

Dela 1878! Pretutindenea cu efect, renumit, plăcut și întrecind toate leacurile de casă — e BALSAMUL apotecarului Thierry A.

Numai cu marea călugărieșă

verde e o veritabil.

Scutit prin lege.

Acest balsam: 1. Are putere de vindecare neajunsă la bolnavi de plămîni și pe piept, ușurează catarul, împiedică dezvoltarea morburilor. 2. Foarte bun la dureri de gît și răgușeli. 3. Înceată ori-ce ferbințală. 4. Vindecă morburi de ficat, de stomac, astma, răul ce vine din stomac. 5. La morburi de hemoreidă și trupul din jos. 6. E purgativ ușor curățitor de sînge, face poftă de mîncare. 7. Bun la durerea de dinți, contra mîresului greu din gură, întărește gingiile și dinții. 8. Efect sigur contra limbricilor. 9. Vindecă ranele de pe trup, orbanț bube, rane de arsură, de îngheț, — alină durerea de cap, zureala, durerea de urechi, junghiuire! Să fie la fiecare casă, mai ales cînd umblă boale lipicioase, influență, coleră, etc.

Allein echter Balsam aus der Schützengel-Apothek des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Grîjiți să fie cu chipul Călugărieșei!

Acest balsam, luat înainte de culcare o linguriță două, cu zahăr, ori și fără el, înseamnă odihnă sănătoasă.

Vindecarea ori-cărui falsificat, imitație, ori alte balsamuri cu același chip pe ele, e oprită printr-o lege.

12 sticle mici, 6 mari sau o sticlă de familie, costă 5 cor. 60 fl. Cereri mai mici ca 12 sticle mici sau 6 mari, nu să trimit. La comanda mai mari, reduceri însemnate de preț. Să capătă în mare la drogueriile: *Theilmayer și Seitz, Mochmaister Utodai, Radanovits Testvérek, d n Budapesta,* — și în toate apotecile din țară. Cel-ce nu îl află aproape, să-l ceară la:

A. Thierry, Apot. la ingarul păzitor Pregrada (I. Rohitsch-Sauerbrunn).

(1169) 2—10